

Reactie consultatie Wetsvoorstel internationale sanctiemaatregelen

info@dufas.nl

www.dufas.nl

Aan Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Ministerie van Financiën, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Van The Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS)

Datum 9 augustus 2024

Onderwerp Consultatie Wetsvoorstel internationale sanctiemaatregelen

Introductie

DUFAS onderkent het belang van goedwerkende sanctiemaatregelen, die helpen de internationale vrede en veiligheid te beschermen. Een passende wettelijke verankering is daarom essentieel. Graag reageren wij op de consultatie van het wetsvoorstel internationale sanctiemaatregelen zoals gepubliceerd op 7 juni 2024.

Samenhang wetsvoorstel, Sanctiewet 1977 en AML-pakket

Graag vragen wij aandacht voor de samenhang van het onderhavige Wetsvoorstel internationale sanctiemaatregelen (hierna: het wetsvoorstel), de Sanctiewet 1977 en het AML-pakket.

In de memorie van toelichting is opgenomen dat het wetsvoorstel de Sanctiewet 1977 intrekt en daarvoor de gehele nieuwe Wet internationale sanctiemaatregelen in de plaats laat treden. Echter, verderop in de memorie van toelichting en ook in het wetsvoorstel zelf wordt duidelijk dat de Sanctiewet 1977 zal blijven bestaan. In paragraaf 3.8 is bijvoorbeeld opgenomen dat wordt voorgesteld om in de tijd tussen de aanneming van het wetsvoorstel en het van kracht worden van het AML-pakket wijzigingen zullen worden aangebracht aan het huidige sanctiewettoezicht op de bedrijfsvoering uit de Sanctiewet 1977. Concreet is opgenomen: *“Dit betekent dat de Sanctiewet 1977 voor wat betreft de onderdelen die zien op het sanctiewettoezicht zal worden aangepast en zal blijven gelden totdat de hiervoor omschreven tweede tranche in werking treedt.”* Dit blijkt ook uit artikel 10.6, waarin wordt aangegeven hoe de Sanctiewet 1977 wordt gewijzigd.

Wij vragen ons af wat de reden is dat de Sanctiewet 1977 (tijdelijk) in stand gehouden wordt. Het komt ons logischer en overzichtelijker voor als de van toepassing zijnde wetgeving zoveel als mogelijk wordt geconcentreerd in één wet. Zo is ons niet duidelijk waarom de toezichthoudende entiteiten worden aangewezen in de Sanctiewet 1977 en niet in de Wet internationale sanctiemaatregelen, nu ook de Wet internationale sanctiemaatregelen bepalingen bevat die zien op de aanwijzing van toezichthouders die belast zijn met het toezicht op de naleving van de sanctiemaatregelen.

Aangezien de nieuwe Wet internationale sanctiemaatregelen in een tweede tranche nog zal worden aangepast en wijzigingen ook dan nog kunnen worden doorgevoerd in de Wet internationale sanctiemaatregelen, vragen wij ons af waarom de Sanctiewet 1977 nog in stand gehouden dient te worden na inwerkingtreding van de Wet internationale sanctiemaatregelen.

Bestuursrechtelijke handhaving

Met dit wetsvoorstel wordt de mogelijkheid geïntroduceerd om bestuursrechtelijk handhavend op te kunnen treden tegen overtredingen van sanctiemaatregelen. Bestuursorganen die worden aangewezen op basis van artikel 7.1.2. van het wetsvoorstel kunnen handhavend optreden tegen overtredingen van sanctiemaatregelen.

In het algemeen is DUFAS een voorstander van bestuursrechtelijke handhaving naast strafrechtelijke handhaving. Met de invoer van een partieel duaal stelsel zal de naleving van sanctiemaatregelen effectiever kunnen worden gewaarborgd en zal ook beter rekening kunnen worden gehouden met proportionaliteit.

Voor de leden van DUFAS is bestuursrechtelijke handhaving niet geheel nieuw. Ook onder de Sanctiewet 1977 is er bestuursrechtelijk toezicht en handhaving op de administratieve organisatie en interne controle van specifieke financiële instellingen, waaronder de leden van DUFAS. Wel nieuw is de mogelijkheid tot openbaarmaking van een bestuurlijke sanctie ten aanzien van een overtreding van sanctieregelgeving. Als financiële instellingen zijn de leden van DUFAS wel bekend met openbaarmaking van bestuurlijke boetes op grond van de Wft en Wwft. Het komt daarom niet onlogisch voor dat ook in geval van een bestuurlijke sanctie op basis van sanctieregelgeving een bestuurlijke sanctie openbaar gemaakt kan worden. Wel is het van groot belang dat openbaarmaking van bestuurlijke sancties met de nodige waarborgen is omgeven. Wij appreciëren dan ook artikel 7.1.6. lid 3 van het wetsvoorstel, waarin is opgenomen dat in het betreffende sanctiebesluit of de sanctieregeling nadere regels zijn gesteld over de openbaarmaking, zoals de termijn en de wijze van openbaarmaking.

Bijzondere handhavingsbevoegdheden

Ten aanzien van de nieuwe bijzondere handhavingsbevoegdheden merken wij graag op dat financiële instellingen (Sanctiewet-instellingen) baat hebben bij nadere *guidance* over hoe om te gaan met een relatie die onderworpen is aan een bijzondere handhavingsbevoegdheid. Wat wordt bijvoorbeeld verwacht van een vermogensbeheerder die heeft geïnvesteerd in een onderneming die onder beheer of bewind komt te staan? Wat zijn voor de vermogensbeheerder in dat geval de consequenties? Door het verstrekken van meer *guidance* zal er voor de vermogensbeheerder meer duidelijkheid bestaan over de eventuele handelingen die moeten worden verricht, wat de rechtszekerheid voor de vermogensbeheerder ten goede komt.

Koppeling sancties openbare registers

DUFAS is een groot voorstander van het aanbrenge van aantekeningen in openbare registers waaruit blijkt dat er een relatie is tussen een gesanctioneerde natuurlijke persoon, rechtspersoon, entiteit of lichaam en het voorwerp van de registratie. Deze aantekeningen vergroten de bekendheid van sanctiemaatregelen en ondersteunen poortwachters bij het voldoen aan hun verplichtingen onder de sanctieregelingen.

Wel blijft er onder het wetsvoorstel een eigen verantwoordelijkheid bestaan om onderzoek te doen naar sanctiemaatregelen ten aanzien van relaties. Ook als een aantekening niet aanwezig is, kan een natuurlijke persoon, rechtspersoon of entiteit nog steeds gesanctioneerd zijn. Poortwachters dienen daarom ook nog altijd andere middelen aan te wenden om te controleren of hun relaties voorkomen op internationale sanctielijsten. Graag wil DUFAS ervoor pleiten om (op termijn) de aantekeningen in de registers dusdanig te vervolledigen dat poortwachters volledig kunnen vertrouwen op hetgeen is opgenomen in de registers zoals bedoeld in het wetsvoorstel, zodat aanvullende middelen niet meer noodzakelijk zijn. Op die manier hebben aantekeningen in (openbare) registers de meeste toegevoegde

waarde en staat het resultaat van de aantekeningen in verhouding met de inspanningen die het kost om deze registraties mogelijk te maken.

Centraal meldpunt sanctienaleving

DUFAS is een groot voorstander van het voorgestelde centrale meldpunt voor sanctienaleving. Zoals ook benadrukt in de memorie van toelichting, is het momenteel voor melders niet altijd duidelijk bij welk kanaal ze hun informatie moeten indienen. DUFAS juicht deze oplossing, waarbij er op uniforme wijze effectief en efficiënt kan worden gemeld, dan ook toe.

Wij begrijpen dat het centrale meldpunt een voorlichtingsfunctie zal hebben richting diegenen op wie een meldingsplicht van toepassing is. Ook hier is DUFAS een voorstander van.

De informatie die het centrale meldpunt ter beschikking heeft en de analyses die het centrale meldpunt uitvoert, zouden kunnen worden gebruikt als 'feedback' aan de sector, zodat er lessen getrokken kunnen worden die van nut zijn bij de naleving van de sanctie maatregelen. Om van toegevoegde waarde te zijn, is het wel van belang dat de terugkoppeling toegespitst wordt op het type meldingsplichtige, zodat de informatie niet van te generieke aard is en daarmee geen of beperkte toegevoegde waarde heeft.

Overigens benadrukken wij het belang van een terugkoppeling vanuit het centrale meldpunt dat de melding is ontvangen en in behandeling wordt genomen. Dit blijkt nu niet altijd het geval te zijn, waardoor niet altijd duidelijk is dat de melding goed is aangekomen.

DUFAS ziet daarnaast tevens een kans om de effectiviteit van de voorgestelde wet te vergroten door het meldpunt in te zetten om een bredere groep van belanghebbenden te voorzien van toegankelijke informatie, zoals (middelgrote) bedrijven en particulieren. Bijvoorbeeld door het centraliseren van actuele informatie en overige gepubliceerde stukken met betrekking tot sancties. Daarbij zou als voorbeeld kunnen worden gekeken naar de wijze waarop OFAC-informatie publiceert en toegankelijk maakt.

Aanpassing toezicht bedrijfsvoering

Op 19 juni is het Europese AML/CFT-pakket in het Publicatieblad van Europese Unie gepubliceerd, en zal 3 jaar na publicatie in werking zal treden. In de AML-verordening zijn ook bedrijfsvoeringregels opgenomen over de naleving van gerichte financiële sancties, maar het AML/CFT-pakket laat tevens ruimte voor lidstaten om nadere bedrijfsvoeringregels in te stellen. Ook de AML-richtlijn bevat regels over gerichte financiële sancties welke geïmplementeerd moeten worden door de lidstaten. De regels uit het AML/CFT-pakket zullen t.z.t geïmplementeerd worden middels implementatie- en uitvoeringswetgeving in Nederland.

Wij begrijpen dat in een aparte tranche nader zal worden uitgewerkt welke aanvullende bedrijfsvoeringregels nationaal gesteld moeten worden. Graag benadrukken wij dat DUFAS juist aan dit (tweede) onderdeel van het wetsvoorstel grote waarde hecht vanwege de mogelijke operationele impact en ten aanzien van de bedrijfsvoeringregels graag een gesprekspartner is voor de ministeries.

DUFAS: Dutch Fund and Asset Management Association

Sinds 2003 zet DUFAS zich in voor een gezonde vermogensbeheersector in Nederland. DUFAS telt ruim 50 leden: van grote assetmanagers die de Nederlandse pensioen- en verzekeringsvermogens beleggen tot kleinere, specialistische vermogensbeheerders. DUFAS vergroot het bewustzijn van de maatschappelijke relevantie van beleggen, helpt mee aan het ontwikkelen van sectorstandaarden en vertegenwoordigt de sector bij de invoering van nieuwe wet- en regelgeving. Daarnaast zet DUFAS zich in voor één Europese markt met gelijke regelgeving.